

Dönem : 1
Toplantı : 6

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1001

Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/213; Cumhuriyet Senatosu 1/814)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 260)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2141 - 1/213*

15 . 7 . 1967

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 14 . 7 . 1967 tarihli 140 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 10 . 6 . 1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 13 ve 14 . 7 . 1967 tarihli 139 ve 140 ncı birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 260)

Geçici Komisyon Raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/814
Karar No. : 5*

27 . 7 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 14 . 7 . 1967 tarihli 140 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 15 . 7 . 1967 tarihli ve 2141 sayılı yazılım ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Geçici Komisyonumuzun 27 Temmuz 1967 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisi metni; Vakıfların sahibolduğu gayrimenkul ve işletmelerin rantabl bir şekilde idaresini mümkün kılabilmek, mazbut ve mülhak vakıflara ait paraların munhasıran Türkiye

Vakıflar Bankasına yatırılmasını sağlamak, Bankanın tahvil çıkarma yetkisine dair hükmü vuzuha kavuşturmak, idare meclisi üyeleri ile banka personeline dağıtılmakta olan sâfi kârın nisbet ve esaslarını günün şartlarına uydurmak, Vakıflar Genel Müdürlüğüne bir murakıp tâyin etme yetkisi veren hükme sarahat getirmek, maksadıyla, 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda bâzı değişiklikler yapılmasını öngörmektedir.

1. 1954 yılında 6219 sayılı Kanunla kurulan Banka, söz konusu kanunun 2 nci maddesinin (E) bendinde öngörülen fonksiyonunu şimdiye kadar yerine getirmek imkânını bulamamıştır. Yürürlükte bulunan metne göre, vakıfların sahip bulunduğu çeşitli gayrimenkul ve işletmeler idaresinin bankaya devri ancak, Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mülhak vakıfların buna lüzum görmelerine bağlı bulunmaktadır. Halbuki, bankanın kuruluşundan beri böyle bir lüzum hissedilmemiş ve bankaya kanunen verilmiş olan bir fonksiyonun ifası imkân dâhiline girememiştir.

Kuruluşundan bu yana geçen süre içinde banka, (62) yerde şube açmak suretiyle teşkilâtını genişletmiş ve rantabl şekilde çalışan gelişmiş ve oturmuş bir müessese halini almıştır ki, bu durumu ile banka, Vakıfların birçok gayrimenkul ve işletmelerini, gayelerine uygun olarak ve ticari ve iktisadi esaslar dâhilinde idare edebilecek imkânı kavuşmuş bulunmaktadır.

Bu itibarla, idare ve işletilmesi bankaya tevdi edilecek olan gayrimenkullerle işletmelerin, Başbakan tarafından memur edilecek Bakan marifetiyle tesbit olunması, yukarıda belirtilen mahzurları bertaraf edeceği gibi; bu uygulama, Vakıflar idaresini maaş, komisyon ve ücret gibi birçok masraf ve külfetten de kurtarmış olacak ve dolayısıyla bütçeden Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapılmakta olan Hazine yardımının azalmasına imkân bahşedecektir.

2. 2762 sayılı Vakıflar Kanununun birinci maddesine göre, mazbut vakıfların idaresi ve mülhak vakıfların kontrolü Vakıflar Genel Müdürlüğüne mevdu bulunmaktadır. Söz konusu vakıfların paralarının büyük kısmı Türkiye Vakıflar Bankasına yatırılmış olmakla beraber, kayıtlı bir hüküm mevcud olmadığı cihetle, diğer bankalara da tevdiat yapılmakta olduğu bir vakıdır. Bu vakıflara ait paraların Türkiye Vakıflar Bankasına yatırılması, hem bankanın kuruluş gayesine uygun düşecek, hem de Vakıflar Genel Müdürlüğüne, vakıfların mali durumlarını daha kolaylıkla ve isabetle kontrol imkânını sağlayacaktır.

3. 6219 sayılı Kanunun 8 nci maddesi, bankaya, munhasıran ipotekli ikrazlarda kullanılmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğünün kefaleti ile sermayesinin iki katına kadar tahvil çıkarma yetkisini tanımıştır. Ancak, Vakıflar Genel Müdürlüğünün kefaleti ile bankanın tahvilli tahvilsiz uzun vâdeli istikraz yapabileceği açıklandığı halde, 2762 sayılı Vakıflar Kanununda Vakıflar Genel Müdürlüğünün bu gibi istikrazlara kefalet edebileceğine dair bir sarahat olmadığı cihetle, bu hükmün uygulanmasında hukukî tereddütler doğmaktadır. Bu durum karşısında, bankaca ihraç edilecek tahviller için Maliye Bakanlığının mutabakatının sağlanması suretiyle Hazine kefaletinin tesisi maksada daha uygun bulunmuştur.

4. 6219 sayılı Kanun, tevzi nisbet ve esasları Umumi Heyet kararına bağlı olmak üzere sâfi kârın yüzde 5 inin idare meclisi üyeleri ile banka personeline dağıtılacağı hükmünü tesis etmiştir. Tasarı, diğer bankalardaki tatbikata mütenazır olarak mezkûr nisbette değişiklik yapılmasını öngörmektedir. Bu suretle personelin, başka yerlere kaymalarının önleneyeceği düşünülmüştür.

5. 6219 sayılı Kanunla, banka sermayesinin yüzde 55 inin sahibi olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne bir murakıp tâyin etme yetkisi tanındığı halde, mer'î hükümde sarahat olmaması sebebiyle Genel Müdürlük, kendi teşkilât mensuplarından birini murakıp tâyin edememektedir. Tasarının kabulü ile, bu hususun gerçekleştirilmesi de imkân dâhiline girecektir.

Yukarıda belirtilen hükümleri ihtiva eden tasarı, komisyonumuzca da uygun görülmüş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 nci maddeler komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarruflun Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Tabii Üye	Artvin
Aydın	Sakarya	Ş. Özkaya	F. Alpaslan
<i>I. C. Ege</i>	<i>M. Tıǵlı</i>	Trabzon	
	Rize	<i>A. Ş. Ağanoǵlu</i>	
	<i>O. M. Agun</i>		

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. —6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 2 nci maddesinin (E) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye (F) bendi eklenmiştir :

E) Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mülhak vakıfların idaresini Bankaya tevdi lüzum görecekları gayrimenkullerle işletmelerin, yapılacak anlaşmalarda gösterilecek esaslar dâhilinde, rasyonel bir şekilde idare, idame ve işletmeleri için lüzumlu bilûmum muamele ve teşebbüslere (ticari, zirai, sınai) girişmek.

(Her yıl Eylül ayı içinde Başbakan veya Türkiye Cumhuriyeti Vakıflar Genel Müdürlüğünün bağı olduğu Bakanın başkanlığında Türkiye Cumhuriyeti Vakıflar Genel Müdürü ve Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Genel Müdürünün iştiraki ile toplanacak bir heyet tarafından, yukardaki fıkra gereğince idare ve işletmeleri Bankaya tevdi edilebilecek gayrimenkullerle işletmelerin durumu incelenir ve bunlardan Bankaya devri gerekenler Başbakan veya ilgili Bakan tarafından tesbit olunur.)

F) Mazbut ve mülhak vakıfların bankacılık hizmetlerini ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün, yapılacak anlaşmalar dâhilinde, veznedarlık işlerini yapmak.

MADDE 2. — Türkiye Vakıflar Bankası Anonim Ortaklığı Kanununun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Tahvil çıkarma yetkisi

Madde 8. — Banka, en az % 50 si ipotekli ikrazlarda kullanılmak üzere Umumi Heyetin kararı ve Maliye Bakanlığının mutabakatı ve kefaletiyle ödenmiş sermayesinin iki katına kadar tahvil çıkarabilir.

Tahvillerin ihraç şekli ve şartları Maliye Bakanlığının muvafakati alınmak suretiyle Bankaca tesbit olunur.

Bankanın ipotekle temin edilmiş alacakları bu tahvillerin faizlerinin ödenmesi için rüçhan hakkı sağlıyan bir karşılık teşkil eder.

MADDE 3. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 9 ncu maddesinin (D) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

D) % 1 i idare Meclisi üyelerine mütesaviyen,

% 9 u idare Meclisinin tesbit edeceği esaslar dâhvinde tevzi edilmek üzere temeddü ikramiyesi olarak memur ve müstahdemlere.

MADDE 4. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 14 ncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Murakıplar

Madde 14. — Bankanın muamelâtı, biri (A) grubu hisse senedi sahibi tarafından Vakıflar Genel Müdürlüğü teşkilâtından olmak üzere tayin olunan ve diğer ikisi Umumi Heyet toplantısında (B) ve (C) grupları hisse senetleri sahipleri tarafından ayrı ayrı seçilecek üç murakıp marifetiyle denetlenir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Komisyonun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.